

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 29/05-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 6. októbra 2005 predbežne prerokoval návrh skupiny 31 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, zastúpenej JUDr. Jánom Drgoncom, na začatie konania o súlade zákona č. 335/2005 Z. z. o preukazovaní pôvodu majetku s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 prvou vetou, čl. 13 ods. 3, čl. 19 ods. 2 a 3, čl. 20 ods. 1 druhou vetou a ods. 4 a s čl. 87 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

1. Návrh skupiny 31 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky p r i j í m a na ďalšie konanie.

2. P o z a s t a v u j e účinnosť zákona č. 335/2005 Z. z. o preukazovaní pôvodu majetku.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 16. septembra 2005 doručený návrh skupiny 31 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovatelia“), zastúpenej JUDr. Jánom Drgoncom, na začatie konania podľa čl. 125

ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) na preskúmanie súladu zákona č. 335/2005 Z. z. o preukazovaní pôvodu majetku (ďalej len „zákon o preukazovaní pôvodu majetku“) s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 prvou vetou, čl. 13 ods. 3, čl. 19 ods. 2 a 3, čl. 20 ods. 1 druhou vetou a ods. 4 a s čl. 87 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Navrhovatelia vo svojom návrhu okrem iného uviedli:

«Národná rada Slovenskej republiky schválila 23. júna 2005 zákon o preukazovaní pôvodu majetku. Zákon bol vyhlásený v čiastke 141 Zbierky zákonov Slovenskej republiky, účinnosť nadobudne 1. septembra 2005 (§ 11). Návrh zákona predložila skupina troch poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (R. Fico, R. Kaliňák, R. Madej) vo februári 2005 ako parlamentnú tlač 1064...»

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky prerokoval predložený návrh zákona 26. apríla 2005 s odporúčaním návrh skupiny poslancov schváliť so zmenami a doplnkami uvedenými v prílohe uznesenia č. 785. Návrh ústavnoprávneho výboru podstatne zmenil predložený návrh zákona tak, aby sa nastolil súlad návrhu zákona s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) a s Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd...»

Následne, pri prerokovaní návrhu zákona v druhom čítaní v pléne Národnej rady Slovenskej republiky Róbert Madej – jeden z predkladateľov návrhu zákona – predložil pozmeňujúce návrhy k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „NR SR“). Podľa pozmeňujúcich návrhov... „Znenie ustanovení § 1 až 6 návrhu zákona o preukazovaní pôvodu majetku sa nahrádza novými ustanoveniami § 1 až 11“...»

Navrhovatelia navrhli, aby ústavný súd:

«1. podľa čl. 125 ods. 2 ústavného zákona č. 90/2001 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 v znení neskorších predpisov pozastavil účinnosť zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 335/2005 Z. z. o preukazovaní pôvodu majetku.»

Za dôvod pre uplatnenie právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky podľa čl. 125 ods. 2 ústavného zákona č. 90/2001 Z. z. navrhovateľ označuje ohrozenie

základných práv priznaných podľa čl. 19 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj základného práva priznaného podľa čl. 20 ods. 1 druhá veta a čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky uplatnením zákona o preukazovaní pôvodu majetku;

2. podľa § 26 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení jeho neskorších predpisov pokladal vec predloženú týmto návrhom za naliehavú;

3. v konaní o návrhu vyniesol takýto nález:

„1. § 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 335/2005 Z. z. o preukazovaní pôvodu majetku nie je v súlade s čl. 12 ods. 1 prvá veta, čl. 13 ods. 3 a čl. 20 ods. 4 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. § 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 335/2005 Z. z. o preukazovaní pôvodu majetku v spojení s § 9 nie je v súlade s čl. 12 ods. 1 prvá veta a čl. 13 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

3. § 3 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky o preukazovaní pôvodu majetku nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

4. § 3 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky.

5. § 4 ods. 1 a ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 335/2005 Z. z. o preukazovaní pôvodu majetku nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

6. § 4 ods. 3 prvá veta zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 335/2005 Z. z. o preukazovaní pôvodu majetku nie je v súlade s čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

7. § 4 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 335/2005 Z. z. o preukazovaní pôvodu majetku nie je v súlade s čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

8. § 7 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 335/2005 Z. z. o preukazovaní pôvodu majetku nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

9. § 9 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 335/2005 Z. z. o preukazovaní pôvodu majetku nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, ani s čl. 20 ods. 1 druhá veta Ústavy Slovenskej republiky.

10. ustanovenia § 3 ods. 4, § 5, § 6, § 7 ods. 2, § 8, § 10 a § 11 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 335/2005 Z. z. o preukazovaní pôvodu majetku nie sú v súlade s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

11. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 335/2005 Z. z. o preukazovaní pôvodu majetku nie je v súlade s čl. 87 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky“.»

V súvislosti s namietaným porušením čl. 1 ods. 1 ústavy navrhovatelia navrhujú:

«vyslovenie nesúladu celého zákona č. 335/2005 Z. z. s... označenými ustanoveniami Ústavy.

Navrhovateľ tento návrh predkladá z dôvodu, že celý zákon svojím obsahom a účelom popiera princípy právneho štátu, predovšetkým princíp právnej istoty a zákazu retroaktívnej tvorby práva a nerešpektuje základné právo pokojne užívať svoj majetok...

Skupina poslancov predložila návrh zákona o preukazovaní pôvodu majetku ako zákon netrestnej povahy, o ktorom vzbudzovala zdanie, že patrí k prameňom súkromného práva. Tento charakter zákona naznačila skupina predkladateľov návrhu zákona v rade tvrdení uvedených vo všeobecnej časti dôvodovej správy k parlamentnej tlači 1064...

S princípmi právneho štátu nie je zlučiteľná právna úprava, ktorá v prameni súkromného práva zakladá oznamovanie „odôvodnených podozrení nasvedčujúcich nadobudnutie majetku z nelegálnych príjmov“ podľa § 3 ods. 2 zák. č. 335/2005 Z. z. Táto úprava vytvára právny základ pre aktivity fyzických a právnických osôb, ktorých podstatou je donášačstvo a udavačstvo. Ide o aktivity, ktoré patria k základom policajného štátu. Policajný štát nemožno subsumovať medzi legitímne formy právneho štátu, nakoľko policajný štát je popretím právneho štátu.»

II.

1. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval návrh navrhovateľov na neverejnom zasadnutí pléna ústavného súdu a dospel k záveru, že návrh podala oprávnená osoba podľa čl. 130 ods. 1 písm. d) ústavy a podľa § 18 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, že návrh spĺňa náležitosti ustanovené v § 20 a § 37 ods. 3 zákona o ústavnom súde, nie je neprípustný a nie

sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Na základe uvedeného ústavný súd podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodol o prijatí návrhu na ďalšie konanie.

2. Podľa čl. 125 ods. 2 ústavy ak ústavný súd prijme návrh na konanie podľa ods. 1, môže pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva a slobody, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok.

Podľa § 38 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prijme návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, môže uznesením pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva a slobody, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok.

Ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky na pozastavenie účinnosti zákona o preukazovaní pôvodu majetku, pretože jeho ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva a slobody, najmä pokiaľ ide o zásahy do základných práv podľa čl. 19 a podľa čl. 20 ústavy, s osobitným zreteľom na jeho spätnú účinnosť.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd o návrhu na pozastavenie účinnosti napadnutého zákona rozhodol tak, že pozastavuje účinnosť tohto zákona.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2005